

Indrumar de afaceri – Norvegia

- 2015 -

Date Generale

Norvegia este o monarhie constituțională

Constituția a fost adoptată în anul 1814. Regele conduce în baza prerogativelor conferite de Constituție. Guvernarea este realizată de cele trei componente ale puterii: legislativul - Parlamentul, executivul - Guvernul și Curțile de justiție. Parlamentul are 169 de membri reprezentând populația care își exercită propria voință în alegeri, la fiecare 4 ani, când electoratul poate alege din candidații mai multor partide politice. Curțile (justiția, juriștii, curțile) sunt independente de alte ramuri ale guvernării și prin urmare pot da sentințe atât în sectorul public, cât și în cel privat.

Populația	5 165 802 (ianuarie 2015)
Capitala	Oslo, 647.676 locuitori (2015)
Suprafața	385.155 km ² , inclusiv teritoriile Svalbard și Jan Mayen
Limba oficială	Norvegiană (cu variantele Bakmal și Nynorsk)
Moneda	Coroana norvegiană (NOK) 1\$ = 8.3998 (10 octombrie 2015) 1 EUR = 9.3967 NOK (10 octombrie 2015).
PIB	500.10 miliarde \$
Șeful statului	HARALD al V-lea, Regele Norvegiei
Șeful guvernului	Erna Solberg, Prim ministru, Președinta Partidului Conservator.
Religia	Luterani evanghelici 79,2% (biserica de stat), romano-catolici 9%, musulmani 1,5% și alte religii 14,4%
Ziua națională	17 mai - data promulgării Constituției

Descriere geografică

Regatul Norvegiei se compune din partea continentală a Peninsulei Scandinave, precum și din Arhipelagul Svalbard și Insula Jan Mayen în zona Arctică. Țara are trei domenii în administrare în Arctica: Pământul Reginei Maud, Insula Petru I și Insula Bouvet, care nu fac parte din regat.

Frontiere: cu Finlanda 727 km, cu Rusia 196 km, cu Suedia 1.619 km - total 2.542 km. Delimitarea părții continentale, incluzând insulele: Latitudine 57 57' 11"N (Pysen) și 71 11' 09"N (Knivskjelodden); Longitudine: 31 10' 07 "E (Vardo) și 04 29' 57" E (Holmebaer). Clima: În ciuda poziției sale nordice, Norvegia are trei tipuri principale de climă: temperată, ca în Anglia, rece continentală, ca în nord-estul Europei, și polară, ca în regiunile Arctice și cele din nordul Canadei și Siberiei.

Istoria: Trecând peste perioada ulterioară stabilirii populației în aceste regiuni (10000 î.Hr.), perioada dintre anii 800 și 1000 A.D. este cunoscută ca perioada vikingilor, fiind una dintre perioadele de referință în istoria țării.

În secolele VII-IX au avut loc primele încercări de unificare a triburilor aflate pe teritoriul Norvegiei. Acest proces s-a desăvârșit în secolul XI, în timpul domniei lui Olav al II-lea. (1015-1028). În

secolul al XIII-lea, Norvegia și-a extins stăpânirea asupra Islandei, Groenlandei, Insulelor Feroe și Orkneys. În jurul anului 1350, ciuma (buba neagră) a ucis mai mult de jumătate din populația Norvegiei.

La sfârșitul secolului XIV, Norvegia devine obiectul unei aprige dispute între Suedia și Danemarca. În 1397, s-a constituit "Uniunea de la Kalmar", dată după care Norvegia va ramane sute de ani dependentă de Danemarca. În 1814, în urma războaielor napoleoniene, Suedia reușește să smulgă Danemarcei Norvegia. Aceasta se desprinde însă, definitiv de Suedia, prin organizarea unui referendum pentru independență, în 1905.

În pofida neutralității sale ulterioare, Norvegia nu a putut să împiedice ocuparea de către Germania hitleristă (9 aprilie 1940 - 8 mai 1945). În 1949, Norvegia a abandonat statutul de stat neutru și a devenit membru al NATO.

Descoperirea petrolului și gazelor naturale în apele teritoriale proprii, la sfârșitul anilor 1960 a dus la o puternică dezvoltare a economiei norvegiene. Bogatele resurse de combustibili energetici, veniturile obținute pe seama acestora și nivelul ridicat de dezvoltare economică și stabilitate socială s-au numărat, de altfel, printre rațiunile care au stat la baza respingerii prin referendumurile din 1972 și 1994 a aderării Norvegiei la Uniunea Europeană. Ca țară foarte activă în cadrul ONU și a Alianței Nord-Atlantice, Norvegia promovează pacea în lume, fiind implicată în numeroase negocieri pentru soluționarea conflictelor dintre națiuni. Premiul Nobel pentru Pace este decernat la Oslo, în fiecare an. Forma de guvernământ

Norvegia este o monarhie constituțională, actuala Constituție fiind adoptată la 17 mai 1814. Puterea executivă aparține Regelui, care încredințează Guvernului exercitarea efectivă a acesteia, iar Parlamentului (Stortinget), puterea legislativă.

Parlamentul (Stortinget) este unicameral și cuprinde un număr de 169 de reprezentanți. Alegerile parlamentare au loc o dată la 4 ani. Conform Constituției, nu este posibilă organizarea de alegeri anticipate. Pentru adoptarea sau modificarea legilor, Stortinget-ul funcționează în sistem "bicameral", respectiv, o pătrime din numărul membrilor săi (41 de parlamentari) se reunesc în Camera Superioară (LAGTING), iar ceilalți în Camera Inferioară (ODELSTING). Puterea executivă este încredințată de Rege, Guvernului. După alegerile din 9 septembrie 2013, coaliția de dreapta, care s-a aflat în opoziție timp de 8 ani, a câștigat alegerile parlamentare și doamna Erna Solberg, este Prim Ministrul Norvegiei. Situația economică

Datele economice pe fiecare sector de activitate, inclusiv indicatorii macroeconomici, se pot reactualiza și detalia în funcție de interes de la site-urile de mai jos, unde se găsesc date, statistici, analize și broșuri.

Prezentarea făcută mai jos are scopul de a pune în evidență tendințele generale ale evoluției economice din ultimii ani.

Statistics Norway,

[http://www.ssb.no/en/;](http://www.ssb.no/en/)

<http://www.ssb.no/english/searchframe.html>

<http://www.ssb.no/english/subjects/08/05/10/es/>

- la aceste adrese se găsesc analizele economice trimestriale și statisticile aferente. Ministerul Petrolului și Energiei

<http://odin.dep.no/oed/english/bn.html>

<http://odin.dep.no/oed/english/doc/reports/bn.html>

Ministerul Comerțului și Industriei

<http://odin.dep.no/nhd/english/bn.html>

<http://odin.dep.no/nhd/english/doc/bn.html>

Cursurile de schimb valutar se regăsesc pe adresa Băncii Naționale a Norvegiei:
<http://www.norges-bank.no/english/statistics/exchange/>

Norvegia face parte din grupul celor mai bogate țări ale lumii, conform PIB-ului pe cap de locuitor. Bogăția se datorează veniturilor importante din sectorul petrolier. Activitățile economice tradiționale sunt transportul maritim (a patra flotă din lume) și pescuitul. Norvegia este, de asemenea, un exportator important de metale. Companiile norvegiene sunt mari producătoare de fero-aliaje, în special, aluminiu.

Norvegia este partener important al UE, al cincilea pentru comerțul cu bunuri, după China, Rusia, SUA și Elveția și a-7-a piața de export pentru UE, după SUA, China, Elveția, Rusia, Turcia și Japonia.

UE rămâne primul partener important de import și export pentru Norvegia, reprezentând 74,3% din totalul comerțului. Exporturile din UE către Norvegia sunt dominate de produsele prelucrate. Exporturile Norvegiei către UE sunt concentrate pe produse primare.

Excedent comercial al Norvegiei din ultimii ani, s-a redus cu 7,3% ajungând la 20.82 miliarde NOK în luna august 2015, de la 22,47 miliarde NOK excedent cu un an mai devreme, în timp ce exporturile au fost de doar 0,6%, deoarece vânzările de petrol brut s-au redus cu 34,9 la sută, iar importurile au crescut mai rapid cu 4,6%.

În acest an, până în prezent, excedentul comercial s-a redus cu 33,4%, adică la 157.14 NOK miliarde coroane, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2014. ajungând în aprilie 2015, la un minim record de -5.680 miliarde NOK, conform Institutului Norvegian de Statistică. Comerțul exterior se ridică la aproximativ 37% din PIB-ul Norvegiei. Norvegia exportă ulei brut, fructe de mare, metale usoare, echipamente de nave și ale serviciilor maritime. Norvegia importă în principal mașini și echipamente, produse chimice, metale, și produse alimentare. Uniunea Europeană este cel mai mare partener comercial (în special UK și Germania), reprezentând aproximativ 81% din exporturi și 69% din importuri (conform datelor Institutului Norvegian de Statistica din 06/10/2015).

Resurse naturale

Norvegia deține rezerve însemnate de petrol și gaze, descoperite în anul 1969 și numeroase alte resurse naturale de cupru, pirită, nichel, plumb, pește, păduri/lemn, resurse hidroenergetice, însă, majoritare sunt rezervele de petrol și gaze. Existența acestor resurse este evaluată, pentru petrol la cca 40-50 ani, iar pentru gaze la 100 ani. În perioada scursă în cei 55 de ani de la descoperirea primului zăcămint petrolier, câmpul Ekofisk, cantitatea de petrol și gaze exploatată și vândută se estimează la cca. 1/3 din rezervele totale existente, încă o treime fiind în proces de exploatare, altă 1/3 reprezentând rezerve nedescoperite, dar evaluate. Conform datelor oficiale Norvegia deține cca. 52% din rezervele de petrol și 27% din rezervele de gaze naturale din Europa.

Conform Directoratului Norvegian pentru Petrol, rezervele de petrol ale Norvegiei sunt de 14.2 miliarde Sm³. Noile domenii din Sud-Estul Marii Barents, perimetrul Jan Mayen nu au fost incluse în contul de resurse petroliere cu cifrele actualizate în anul 2014. Au fost descoperite noi rezerve în zonele: Ekofisk, Troll și Gullfaks Sør.

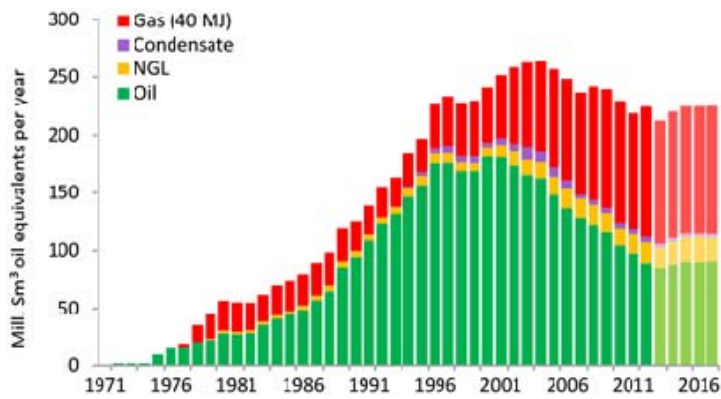

Figure 3.7 Historical production of oil and gas, and prognosis for production in coming years
(Source: The Norwegian Petroleum Directorate)

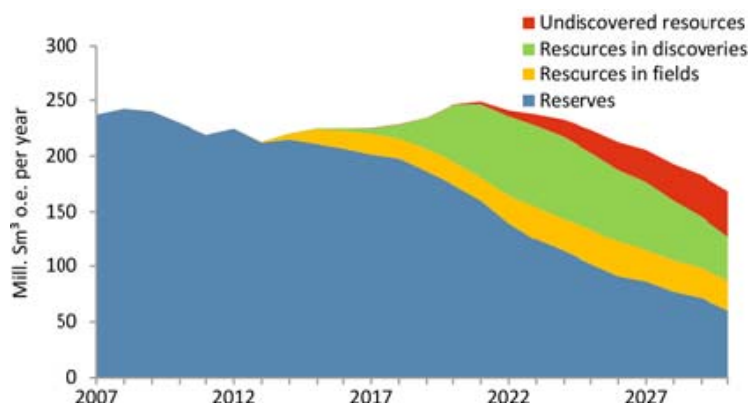
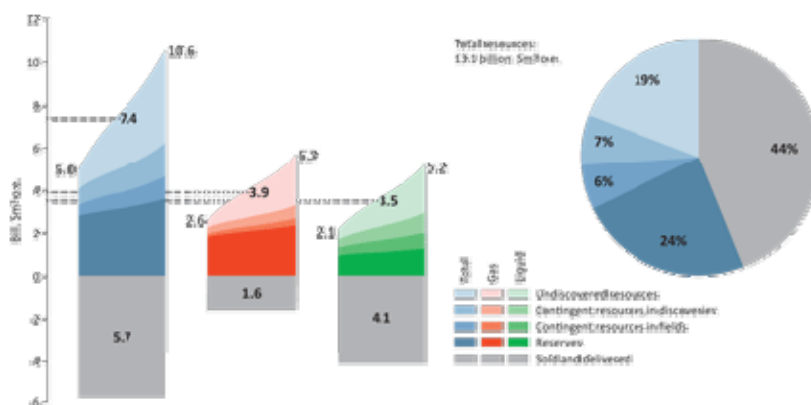

Figure 3.8 Production prognosis
(Sursa: The Norwegian Petroleum Directorate/Ministry of Petroleum and Energy)

Acest volum nu include rezervele din noile domenii din Sud-Estul Mării Barents și exploatarea Jan Mayen. Resursele de petrol nedescoperite din Marea Nordului și Marea Barents sunt estimate a fi mai mari decât aprecierile anterioare, în timp ce resursele de gaze nedescoperite în Marea Nordului și Marea Barents au scăzut. Estimările pentru Marea Norvegiei nu s-au schimbat considerabil față de cele precedente.

Sursa: Statistics Norway

Cifrele Conform Directoratului Norwegian pentru Petrol, cifrele de producție preliminară pentru anul 2015, extracția de petrol din platoul continental norvegian (CNVM) va fi în jurul valorii de 1.49

Mb/d, ceea ce indică o producție medie zilnică de aproximativ 1 931 000 de barili de petrol, NGL și gaze condensate.

Producția zilnică de gaze a fost în medie, pentru 2015, de 45 000 de barili de gaze condensate. Cifrele de producție finale din decembrie 2014 arată o producție zilnică medie de aproximativ 1.578.000 de barili de petrol, 412.000 de barili de NGL și gaze condensate și un total de 10,9 miliarde Nm³ producția de gaze.

În perspectivă, pe termen mediu și lung, Norvegia anticipează o scădere a producției de petrol, odată cu diminuarea rezervelor naturale, dar și o creștere a cantității de gaze naturale, care vor compensa parțial diminuarea exploatarea petrolului.

Comerțul cu petrol și gaze.

Norvegia este în topul mondial al primilor cinci exportatori de petrol brut. Sectorul de petrol și gaze reprezintă aproximativ 22% din PIB-ul norvegian și 67% din exporturile norvegiene.

Regatul Norvegiei este cea mai importantă sursă de gaze naturale din Europa de Vest. Exporturile de gaze ale Norvegiei reprezintă aproximativ 20% din consumul de gaze al UE; principalii importatori din UE ai gazului din Norvegia sunt: Germania, Franța, Marea Britanie și Belgia.

Politica guvernamentală are ca obiective principale: relizarea bunăstării generale; eliminarea șomajului, dezvoltarea economică, creșterea nivelului de trai, menținerea unui ritm crescător de dezvoltare pe termen lung.

Criza mondială a afectat și Norvegia, cu toate că bogățiile de care dispune această țară au permis ca efectele acesteia să fie resimțite în mai mică măsură, comparativ cu celelalte state europene.

Conform datelor publicate în data de 15 octombrie 2015, de Institutul Norvegian de Statistică, un impact deosebit asupra economiei Norvegiei a avut-o scăderea prețului petrolului din ultimele luni. De aceea, creșterea economică, conform prognozelor, va fi încetinită în 2015, datorită scăderii prețului petrolului, ceea ce a determinat o reducere a activității în sectorului petrolier și a investițiilor, cu repercusiuni asupra economiei cu activitate pe continent. O redresare treptată în 2016 va fi susținută de întărirea investițiilor în activitățile non-petroliere. Rata șomajului va fi în jurul valorii de peste 4%, iar creșterea salariilor va fi moderată. Inflația va rămâne scăzută, având în vedere această situație generată de nivelul prețului petrolului. O politică fiscală expansionistă a fost adoptată de guvernul norvegian în circumstanțele actuale. Creșterea prețurilor la locuințe și a creditărilor ipotecare a continuat.

De asemenea, se urmărește o îmbunătățire a competitivității și productivității, prin diferite reforme ale pieței produselor și prin îmbunătățirea sistemului de învățământ, considerate vitale pentru o creștere viitoare. Investițiile din sectorul petrolier din ultimii ani au fost stopate deoarece companiile petroliere au fost obligate să-și conserve activele. Stimularea investițiilor în celelalte sectoare depinde de măsuri fiscale și administrative care să sprijine firmele, dar și de investițiile în domeniul creării unei infrastructuri moderne și de îmbunătățirea rețelelor de transport și de comunicații; de asemenea, o mai mare eficiență a cheltuielilor publice ar putea genera creșteri pentru Norvegia, care este afectată de nivelul prețurilor petrolului.

Potrivit datelor publicate în data de 15 octombrie 2015, comparativ cu anul trecut, excedentul comercial al Norvegiei a fost de 15,5 miliarde koroane norvegiene în septembrie 2015. Acesta este al doilea cel mai scăzut nivel înregistrat din decembrie 2004. Exporturile au scăzut cu 6,3%, fiind de 66.9 miliarde Nok, în timp ce importurile au crescut cu 2 %, la 51.5 miliarde Nok. Excedentul comercial în luna septembrie a scăzut cu 26,3 %, adică, 15,5 miliarde koroane.

Cu toate că exporturile au crescut pentru firmele cu activitate pe continent, exporturile în ansamblu au scăzut ca urmare a prețului mai mic și al volumului de gaze exportat. Exporturile de petrol au fost de 13,9 miliarde koroane norvegiene în septembrie 2015; o scădere de 42,5 % față de luna corespunzătoare a anului trecut. Prețul petrolului a scăzut la 207 koroane pe baril începând de anul trecut, fiind de 400 Nok pe baril în luna septembrie 2015. Au fost extrase 34,9 milioane de

barili de petrol brut în luna septembrie; o scădere de 12,7 % față de luna corespunzătoare a anului trecut.

Exporturile de gaze naturale în stare gazoasă au fost de 16.200.000.000 NOK în septembrie 2015. Aceasta reprezintă o creștere de 20,4%, adică cu 3,6 miliarde NOK mai mult decât în aceeași lună a anului trecut; un total de 8,6 miliarde de metri cubi de gaze naturale au fost exportate în septembrie, deci, o creștere de 17,4 % față de anul trecut. Exporturile au crescut pentru economia continentală cu 2,2 miliarde Nok, fiind de 35.200.000.000 NOK în luna septembrie. Toate grupurile principale de mărfuri, cu excepția combustibililor, au înregistrat o creștere față de septembrie anul trecut.

Cea mai mare creștere a fost înregistrată de produsele chimice, care au fost cu 20,1% mai mari, adică, 4,7 miliarde Nok. Principalele grupe de mărfuri fabricate, mașini și echipamente de transport au crescut cu 8,5% și 6,7%, fiind de 6,9 miliarde Nok, respectiv, 7,5 miliarde Nok.

Exportul de pește a continuă să fie ridicat, ajungând la 6,5 miliarde koroane în luna septembrie, ceea ce reprezintă o creștere de 10,1%, comparativ cu anul trecut. Exportul de somon proaspăt a crescut în valoarea cu 785 milioane Nok, fiind de 3,3 miliarde koroane norvegiene.

În septembrie, importurile au totalizat 51.500.000.000 NOK. Aceasta reprezintă o creștere de 2% față de septembrie anul trecut.

Importurile diverselor bunuri fabricate au crescut de la 8,1 miliarde Nok, la 9,3 miliarde koroane în septembrie 2015. Importurile de mașini și utilaje de transport au scăzut cu 1,9%, de la 19.1 miliarde Nok în 2014, la 18.8 miliarde Nok în 2015. Subgrupele, alte echipamente de transport au reprezentat cea mai mare parte a declinului și au fost de 1,2 miliarde Nok. Aceasta s-a datorat importurilor de aeronave din septembrie 2014, comparativ cu luna corespunzătoare din acest an. Totodată, grupa vehiculele rutiere de mărfuri a crescut cu mai mult de 600 de milioane Nok; peste 18 000 de automobile au fost importate în septembrie, cu 3,7 % mai mult decât în aceeași perioada a anului 2014 (<https://www.ssb.no/en/muh>).

Dinamica economică a Norvegiei a condus la formarea unui PIB, în anul 2014, de 625 660, față de 515 832, în anul 2013, iar în anul 2015, datorita scăderii pretului petrolului, acesta se estimează ca va fi de 500.100 miliarde dolari.

Norvegia este a doua țară din lume (după Luxemburg), în ceea ce privește nivelul PIB-ului pe cap de locuitor, iar funcție de paritatea puterii de cumpărare pe cap de locuitor, este pe locul 3 în lume. Norvegia și-a menținut primul loc în lume la Indicele Dezvoltării Umane (IDU) timp de șase ani (2001–2006), iar apoi și-a reiterat poziția în anul 2009.

Contribuția sectoarelor economiei la formarea PIB-ului Norvegiei:

- ✓ agricultură: 2,7%
- ✓ industrie: 41,5%
- ✓ servicii: 55,7%

Forța de muncă ocupată la sfârșitul anului 2014 a fost de 2 745 000, față de 2 645 000, în 2013.

Rata șomajului în 2014 a fost de 3,5%, iar în 2015 este de 4,2%.

Rata inflației (prețurile de consum): 0,6%

Principalele produse agricole sunt: orz, grâu, cartofi, carne de porc, carne de vită, mânzat, produse din lapte, pește.

În domeniul industriei, mai importante sunt: industriile de petrol și gaze, construcțiile navale, industria celulozei și hârtiei, produsele alimentare, metalele, produsele chimice, lemnul, mineritul, industria textilă, pescuitul.

Surplusurile obținute majoritar din exporturile de hidrocarburi, au fost cumulate din anul 1990 în Fondul Governamental de Pensii.

Banca Națională a Norvegiei, în calitate de gestionar al acestui Fond, a plasat rezerva monetară în instituții financiar-bancare, companii și în alte diferite active din America, Europa, Asia, Oceania și Africa.

Fondul Guvernamental de Pensii este un important punct de reper pentru economia Norvegiei. Veniturile din activitatea petrolieră și de gaz din Norvegia se investesc în Fond, asigurând bunăstarea generațiilor viitoare, conform politicilor statului. Fondul este o resursă, deoarece face investiții pe termen lung în companii solide din întreaga lume. Deschiderea și considerațiile etice sunt pietre de temelie în strategia de investiții a Norvegiei. A fost nevoie de o generație de când primul zăcămint de petrol a fost descoperit în Marea Nordică și până când Guvernul a început să economisească din veniturile aduse de acesta. Fondul de Pensii a fost înființat în 1990, iar primul transfer către Fondul de investiții a fost efectuat în 1996. De atunci, anual, Guvernul a pus deoparte o parte din venitul realizat, acesta fiind dedicat cheltuielilor guvernamentale pentru acoperirea deficitului bugetar.

La 6 octombrie 2015, valoarea totală a Fondului Guvernamental de Pensii a fost de 7 051 866 272 koroane (841.471.323 USD).

O treime din valoarea Fondului se datorează randamentului investițiilor sale. Strategia de investiții a Fondului de Pensii vizează achiziționarea de acțiuni de pe piața de capital, când prețurile acțiunilor scad și, mai puțin, când prețurile cresc. Fondul a cumpărat un volum mare de acțiuni între 2001-2003 și între 2008 – 2009. Ca rezultat, Fondul deține în prezent mai mult de 1,78% din companiile europene listate și aproximativ 1% din toate companiile listate pe piața de capital. Activele deținute de Fond sunt răspândite în diferite țări, sectoare și regiuni. La început, portofoliul Fondului era limitat la investiții în Europa Occidentală, America de Nord, Japonia, Brazilia și un număr restrâns de piețe din restul lumii. Astăzi, portofoliul este mai diversificat și include un număr mare de țări din întreaga lume. Începând cu anul 2013, Fondul Norwegian a făcut primele plasamente pe piața financiară românească.

Relațiile comerciale ale Norvegiei sunt dominante și tradițional implementate în UE și SEE, unde se regăsește mai mult de 76% din totalul exporturilor de mărfuri și servicii, din care 24%, în Marea Britanie. Alți parteneri importanți sunt: Germania, Olanda, Franța (importatori de gaze naturale).

Deși în anii precedenți se înregistrau creșteri ale investițiilor în industria petrolului și gazelor, conform oficialilor norvegieni, în anul 2015, acestea vor scădea, datorită prețului scăzut al petrolului. Se preconizează o revenire în ceea ce privește investițiile, începând cu anul 2017.

În ceea ce privește poziția Norvegiei pe plan internațional, în calitate de producător de petrol, aceasta ocupă locul 14, cu o producție medie de 2,35 milioane de barili pe zi, după Rusia (10.120.000 barili/zi), Arabia Saudită (9.764.000 barili/zi), SUA (9.056.000 barili/zi), Iran (4.172.000 barili/zi), China (3.991.000 barili/zi), Canada (3.289.000 barili/zi), Mexic (3.001.000 barili/zi), Emiratele Arabe Unite (2.798.000 barili/zi), Brazilia (2.572.000 barili/zi), Kuweit (2.494.000 barili/zi), Venezuela (2.472.000 barili/zi), Iraq (2.399.000 barili/zi) și Uniunea Europeană (2.538.000 barili/zi). De asemenea, Norvegia se situează pe locul 9 mondial în calitate de exportator de petrol, cu 2,15 milioane de barili pe zi, după Arabia Saudită (8,73), Rusia (5,43), Emiratele Arabe (2,63), Iran (2,71), Kuweit (2,35), Nigeria (2,32), Uniunea Europeană (2,2) și Venezuela (2,18). Veniturile din petrol și gaze se ridică la 45% din totalul exporturilor din Norvegia, cu o pondere de 20% în PIB.

În domeniul tehnologiei energiei solare, Norvegia deține o industrie completă și în prezent are un plan de dezvoltare a unor noi tehnologii și materiale pentru panourile solare. De asemenea, Norvegia deține locul 2 în Europa și 6 în lume ca producător de hidroenergie.

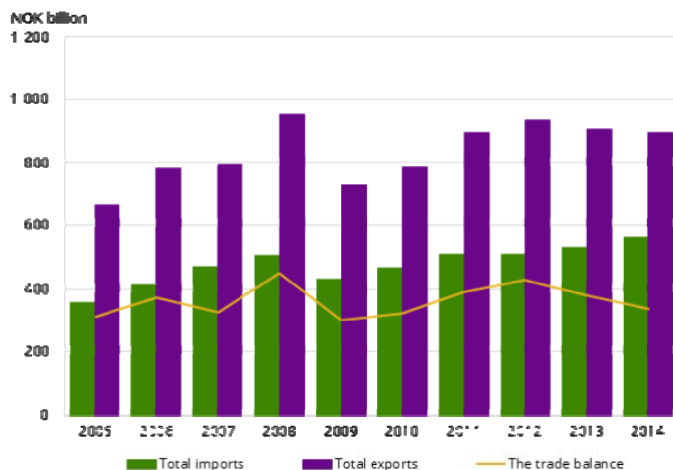
O altă industrie importantă a Norvegiei este cea a construcțiilor de nave; Norvegia ocupă locul 4 în lume (constructor al celor mai mari nave de pasageri din lume). Investițiile norvegiene făcute în România în acest sector au condus la modernizarea șantierelor navale din Tulcea și Brăila, care prin exporturile de corpuri de nave semi echipate au un aport major pozitiv în balanța schimburilor comerciale bilaterale (circa 78% din exporturi). Compoziția PIB-ului

Sectorul primar al extracției de petrol și gaze, precum și mineritul, au avut un aport de 23% la formarea PIB-ului, cu un volum de forță de muncă angajată de 1,3% din total, aceasta evidențiind gradul înalt de tehnologizare al acestui domeniu de activitate. Sectorul format de agricultură, vânătoare, silvicultură, pescuit, ferme piscicole, a avut o contribuție la PIB de cca. 2,7% pentru agricultură, iar pentru sectorul industriei, 41,5%. De remarcat, accentul pe care Guvernul îl pune pe respectarea condițiilor de mediu și protecție socială în sectorul producției piscicole.

Sectorul manufacturier, reprezentat de industria lemnului și hârtiei, rafinarea petrolului, industriile chimică și metalurgică, construcțiile de nave, mașini, echipamente, platforme petroliere, sectorul energiei electrice, au avut o cotă de 15% în formarea PIB-ului. Sectorul serviciilor include: comerțul și serviciile de vânzări și reparații auto, transporturile diverse, asigurările, serviciile financiare, poșta și telecomunicațiile; diverse activități guvernamentale ca educație, sănătate, taxe și impozite, deținând per total ponderea maximă în PIB de 55,7% și ocupând forța de muncă activă, în proporție de peste 76,6%.

External trade in goods			
	NOK Million	Share in per cent	Change in per cent
	2014	2014	2013 - 2014
Imports	560 723	100.0	6.2
Ships and oil platforms	10 757	1.9	-1.3
Exports	897 810	100.0	-0.9
Crude oil	269 601	30.0	-3.0
Natural gas	224 988	25.1	-9.5
Natural gas condensates	8 007	0.9	-3.2
Ships and oil platforms	7 099	0.8	1.5
Mainland exports	388 115	43.2	6.5
The trade balance	337 087	.	-11.0
The mainland trade balance	-161 851	.	-6.3

Figure 1. The trade balance

Source: Statistics Norway.

Exportul de bunuri în luna august 2015 a fost de 71.6 miliarde koroane, ceea ce reprezintă un declin de 20.9%, comparativ cu august 2014. Scăderea se datorează mai ales, diminuării exportului de petrol brut, care a scăzut de la 16 miliarde NOK, la 13.2, în aceeași luna a anului 2015.

Export - principalele mărfuri exportate: petrol și produse petroliere, utilaje și echipamente, metale, produse chimice, nave, peste.

Export, destinațiile majore sunt: Marea Britanie (24,28%); Germania (13,4%); Olanda (10,87%); Franța (8,55%); Suedia (5,76%); SUA (4,82%). Alte destinații importante sunt: Italia, Danemarca, Canada, Belgia, Spania, Irlanda, Finlanda, China, Polonia, Rusia, România (0,1%) - toate acestea reprezentând 91% din totalul exporturilor. În anul 2015 destinațiile majore au fost: Suedia (11,3%), Germania (8,6%), SUA (8,5%), Olanda (8,4%), Marea Britanie (7,7%), Danemarca (5,1%), Franța (4,4%).

http://www.ssb.no/english/subjects/09/05/muh_en/tab-2013-01-16-03-en.html.

Import - produsele principale la import ale Norvegiei sunt: mașini și mijloace de transport, generatoare de putere, mașini specializate, echipamente industriale, mașini automate și de procesare date, echipamente de telecomunicații, aparate electrice, autoturisme și alte mijloace de transport; produse manufacturate - fier, oțel, metale neferoase, articole din metal; articole manufacturate - îmbrăcăminte, mobilă, aparatură științifică; produse chimice și conexe; minereuri metalifere și fier vechi; produse alimentare, animale sau vegetale.

Principalii parteneri pentru import sunt: Suedia, 13.6%, Germania, 12.4%, China, 9.3%, Danemarca, 6.3%, Marea Britanie, 6.1%, Statele Unite, 5.4%, Olanda, 4.2%. Importurile de bunuri generale, reprezentate de grupul de mașini și echipamente de transport, sunt în valoare de 219.7 miliarde NOK, adică, 7.5 procente mai mult față de anul trecut.

Vehiculele rutiere, alte utilaje industriale și mașinile electrice importante au avut o valoare de import de 56,1 miliarde koroane norvegiene, 32,3 miliarde NOK, respectiv, 30.6 miliarde NOK, în 2014. Importurile de autoturisme au fost de 34.9 miliarde NOK și un număr de 194 000 de mașini au fost importate. Mașinile electrice au continuat să crească în popularitate, astfel încât în anul 2015, 23% din mașinile nou cumpărate de norvegieni au fost electrice.

Importurile de alte mijloace de transport au crescut cu 13,9% și au fost de 28.2 miliarde NOK.

http://www.ssb.no/english/subjects/09/05/muh_en/tab-2013-01-16-03-en.html)

Șomajul, care în perioada 1993 - 1994, a cunoscut un vârf de excepție de peste 6%, a scăzut constant până în 2008, la o rată de 2,6%, după care, datorită crizei, a crescut. În anul 2015, rata șomajului a fluctuat între 3,7 și 4,3% (http://www.ssb.no/akumnd_en). Rezervele de valută străină și aur erau la sfârșitul anului trecut de 720.6 miliarde \$. Norvegia este un creditor extern net.

Ratele de schimb ale coroanei norvegiene au fost: 1 \$ = 8.3998 NOK (10 octombrie 2015), iar pentru 1 EUR = 9.3967 NOK (10 octombrie 2015).

Regimul comercial

Cadrul juridic extern al relațiilor economice

Norvegia este membru în cele 4 Consilii regionale: Consiliul Ministerial Nordic, Consiliul Arctic, Consiliul Barents și Consiliul Statelor de la Marea Baltică. De asemenea, Norvegia face parte din: OSCE, AELS, OMC, FMI, BERD și Spațiul Economic European (EEA).

Taxe vamale

Tariful vamal al Norvegiei poate fi accesat prin internet, numai în limba norvegiană, la adresa:

<http://www.toll.no>, dar ușor identificabil și operabil la adresa:
http://www.toll.no/templates_TAD/Tolltariffen/StartPage.aspx?id=75998&epslanguage=NO

Indicativul "TROM" arată taxa vamală pentru produsele originare din România. Aproximativ 97% din operațiunile de vămuire se efectuează electronic. Agenții vamali, de transport și companiile transmit declarațiile vamale electronic direct birourilor vamale norvegiene.

Licențe de import

Importatorii norvegieni au nevoie de licențe de import pentru anumite produse, cum ar fi: produse alimentare, băuturi, alcool, arme și muniție etc. (Ministerul Afacerilor Externe din Norvegia acordă licențe de export). Importurile temporare se fac conform reglementărilor din Acordul de Liber Schimb semnat de România cu statele membre AELS și acestea pot fi numai pentru prezentarea de mostre sau efectuarea unor demonstrații.

Documente de import

Documentele de import sunt cele normale, care se prezintă organelor vamale, cum ar fi: declarația de import, documentele de transport internațional (scrisoare de trăsură feroviară C.I.M., conosament maritim - Bill of Lading, scrisoare de transport aerian - Airwaybill AWB, carnet TIR, scrisoare de transport rutier C.M.R (carnetul ATA se obține de la Camerele de Comerț), factura comercială, certificatul de origine. Pentru plante și animale și produse din acestea, există cerințe suplimentare (certIFICATE sanitare pentru produsele alimentare și certificate fitosanitare pentru produse vegetale, horticoale, cherestea). Mai există și certificatul de analize emis de laboratoare oficiale, pentru esențe și cosmetice care conțin alcool.

Mărfurile provenite din România trebuie însoțite de Certificatul de Origine al Mărfii EURO-1. Condiții de livrare: conform regulilor și uzanțelor internaționale INCOTERMS.

Modalități de plată și credit folosite pe piața norvegiană
Pe piața norvegiană sunt folosite toate modalitățile de plată cunoscute.

Vânzătorul și cumpărătorul au libertatea de a conveni asupra modalității și condiției de plată, de regulă astfel încât riscurile să fie minime pentru ambele părți. În relațiile cu țările în tranziție și cu cele în curs de dezvoltare, exportatorii norvegieni

practică/pretind modalități de plată asiguratorii: acreditiv documentar irevocabil, plată anticipată, garanții bancare. La import se preferă modalități de plată simple, necostisitoare, avantajoase pentru importator, dar se practică/se acceptă și acreditiv sau garanții. Spre buna regulă, se recomandă ca în contractele comerciale să fie prevăzute clauze de plată clare și precise, făcându-se referire la reglementările uzuale internaționale, respectiv la normele și directivele Camerei Internaționale de Comerț privind creditele și incasso-urile documentare. Recomandare pentru exportatorii români: practicarea de modalități asiguratorii (acreditiv irevocabil, garanții bancare certe, plată anticipată), îndeosebi în relații cu parteneri noi, necunoscuți sau mai puțin verificați.

Etichetarea, marcarea și standardizarea

Etichetarea, marcarea și standardizarea produselor în Norvegia este realizată de "Norwegian Standards Associations" (NSF). NSF adoptă și publică aproximativ 1.500 de noi standarde norvegiene pe an. NSF reprezintă Norvegia în Comitetul European de Standardizare și Organizația Internațională de Standardizare (ISO). Autoritățile norvegiene prezintă standardele în legile și regulile pe care le adoptă. Compania "Pronorm AS" este responsabilă cu marketingul și vânzarea standardelor și produselor din acestea, iar catalogul de standarde norvegiene se poate comanda prin e-mail, telefon, fax sau scrisoare la coordonatele: e-mail: pronorm@standard.no; tel:+47-22-049230; fax:+47-22-049212.

Drepturi de proprietate intelectuală

În Norvegia protecția proprietății intelectuale (invențiile și proprietatea industrială) este garantată de următoarele legi:

"Design act" - legea nr.33 din 29.05.1970, completată prin legea nr.104/20.12.1996 și legea nr.2/08.02.1980;

"Patent Act" - legea nr.9 din 15.12.1967, completată prin mai multe legi, ultima fiind nr.104/20.12.1996;

"Trademarks" - legea nr.4 din 03.03.1961, completată prin legea nr.104/20.12.1996.

La 30 aprilie 1980 a luat ființă Kopinor, organizație care oferă licențe de copiere și care are ca membrii 21 organizații (5 asociații de publicații și 16 asociații de autori). Prin lege și acorduri bilaterale cu Organizațiile de Reproducere a Drepturilor de Autor din alte țări, Kopinor reprezintă interesele autorilor străini. În prezent, Kopinor colectează aproximativ 80% din materialele protejate de "copyright" reproduse în Norvegia. Din 1980, Kopinor a colectat peste 1.297 miliarde NOK (aprox. 167,8 milioane de dolari) din taxele de reproducere.

Detalii suplimentare despre temele abordate se pot obține accesând pagina web: <http://www.bedin.no>.

Regimul investițiilor străine

Norvegia, în calitate de membru al Spațiului Economic European (EEA) și al Asociației Europene de Liber Schimb (AELS), are dreptul ca produsele și serviciile sale să aibă acces deplin pe piața Uniunii Europene (UE). Companiile străine înființate în Norvegia se bucură de aceleași privilegii. Mai mult, având în vedere că restricțiile față de companiile și investitorii străini în multe cazuri sunt mai moderate în Norvegia decât în UE, Norvegia este atractivă ca poartă de intrare a afacerilor în Europa. În general, în Norvegia sunt realizate investiții prin diverse instituții specializate, cum ar fi: European Investment Fund, Norwegian Industrial and Regional Development Fund (SND), Nordic Investment Bank, SIVA etc.

Finanțarea pentru diverse proiecte de dezvoltare interne și externe se face prin instituții specializate, cum ar fi: Eksportfinans, Export Credit Agency, The Norwegian Guarantee

Institute for export Credits (GIEK) etc.
Detalii suplimentare despre instituțiile de mai sus se pot obține accesând pagina web:
<http://www.bedin.no>.

Cooperarea economică cu Norvegia

Relatiile economice si comerciale ale Norvegiei cu U.E. sunt în principal reglementate de Acordul privind Spatiul Economic European (SEE) care a intrat in vigoare la 1.1.1994. Acordul extinde legislatia pietei unice la aceste state, cu exceptia agriculturii si pescuitului.

Norvegia a fost printre membrii fondatorii ai GATT (Acordul General pentru Tarife si Comert) si este in prezent membru al G10 din cadrul OMC.

Norvegia este membru al Asociatiei Europene a Liberului Schimb (AELS). Norvegia este membru in cele 4 Consilii regionale: Consiliul Ministerial Nordic, Consiliul Arctic, Consiliul Barents și Consiliul Statelor de la Marea Baltica. De asemenea, Norvegia face parte din: OSCE, AELS, OMC, FMI, BERD și Spatiul Economic European (EEA). Relatiile comerciale ale Norvegiei sunt dominante si traditional implementate in UE si SEE, unde se regasesc mai mult de 76% din totalul exporturilor de marfuri si servicii, din care cca. 24% in Marea Britanie.

Norvegia, in calitate de membru al Spatiului Economic European (SEE) si al Asociatiei Europene a Liberului Schimb (AELS), are dreptul ca produsele si serviciile sale sa aiba acces deplin la piata Uniunii Europene (UE). Companiile straine infiintate in Norvegia se bucura de aceleasi privilegii ca si cele ale investitorilor norvegieni.

Acordurile economice existente între Norvegia si Romania:

- ✓ 2004: Acord de cooperare în domeniul energiei, incheiat între Ministerul Economiei și Comertului din Romania si Ministerul Petrolului si Energiei din Norvegia (14 septembrie);
- ✓ 2001: Acord Bilateral de Schimbare a Climatului între Norvegia si Romania, semnat la 21.12.2001 la Oslo;
- ✓ 1993: Acord de liber schimb între Romania si statele membre AELS (Norvegia este membra AELS), semnat la 01.02.1993 si intrat in vigoare la 01.05.1993;
- ✓ 1992: Schimb de note - Protocol pe probleme de agricultura între Norvegia si Romania, semnat la 10.12.1992;
- ✓ 1991: Acord între Guvernul Romaniei si Regatul Norvegiei privind promovarea si protejarea reciproca a investitiilor, semnat la Oslo, la 11.06.1991, intrat in vigoare la data de 23.03.1993. Durata valabilitatii:15 ani, cu prelungire prin tacita reconductiune pe alte perioade de 15 ani;
- ✓ 1980: Acord între guvernul RS Romania si guvernul Regatului Norvegiei privind transporturile rutiere internationale de marfuri si persoane, semnat la Oslo, la 14.09.1980, intrat in vigoare la 27.03.1981. Durata valabilitatii: un an, cu prelungire prin tacită reconductiune pe noi perioade de cate un an;
- ✓ 1980: Conventia între RS Romania si Regatul Norvegiei pentru evitarea dublei impuneri asupra veniturilor si averii, semnat la Oslo la 14.09.1980, intrat in vigoare la 27.09.1981. Durata valabilitatii - nedeterminata;
- ✓ 1980: Acord pe termen lung privind cooperarea economica, industrială si tehnica între Guvernul Romaniei si Guvernul Regatului Norvegiei, semnat la 14.11.1980, intrat în

vigoare la 25.02.1981. Durata valabilitatii:10 ani, cu prelungire prin tacită reconductiune pe perioade de cate un an.

Comerțului bilateral Romania-Norvegia

Schimburile comerciale ale României cu Norvegia se derulează, în principal, în cadrul „Acordului de liber schimb între România și statele membre ale AELS”, semnat la 01.02.1993 și intrat în vigoare la 01.05.1993.

Ca urmare a aderării la Uniunea Europeană, România a devenit, la 25 iulie 2007, parte contractantă la Acordul privind Spațiul Economic European (SEE), în conformitate cu articolul 128 al Tratatului de Aderare. Prin aplicarea acestui acord, țara noastră beneficiază de asistență financiară acordată de țările AELS/SEE pentru promovarea creșterii economice și asigurarea unei dezvoltări sustenabile care să sprijine România în procesul de apropiere de nivelul mediu al pieței interne a Uniunii Europene.

Evoluția schimburilor comerciale bilaterale:

milioane euro

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014.30.06 2015.30.06
Total	416,1	481,1	402,2	465,2	529,8	742,98	675,83	257.073/209.272
Export	320,2	399,0	314,6	344,03	395,1	595,72	575,39	226,75/167,96
Import	96,05	82,1	87,6	121,17	134,7	147,26	100,44	48,32/41,31
Sold	+224,1	+316,9	+227,0	+222,86	+260,4	+448,46	+474,96	178430,58/126652,13

La 30.06.2015, valoarea schimburilor comerciale româno-norvegiene a fost de 209,272 milioane euro, din care exportul 167,96 milioane euro și importul 41,31 milioane euro, soldul balanței comerciale fiind pozitiv pentru România, respectiv 126652,13 milioane Euro, Norvegia ocupând astfel locul 7 în topul țărilor non-UE în excedentul balanței comerciale.

La 31.12.2014, valoarea schimburilor comerciale româno-norvegiene a fost de 675,83 milioane Euro, din care export 575,39 milioane Euro și import 100,44 milioane Euro, soldul balanței comerciale fiind pozitiv pentru România, respectiv 474,96 milioane Euro.

Investiții norvegiene în România:

Conform datelor ONRC, la 31.01.2015, în România erau înregistrate 339 societăți comerciale cu capital norvegian, cu un capital investit de 72,62 milioane Euro, plasând Norvegia pe locul 31 între statele cu investiții în țara noastră.

Investițiile norvegiene în România prezintă următoarea structură:

industrie	58%
agricultura	14%
comert cu ridicata	11%
servicii profesionale	9%
comert cu amanuntul	3,5%

turism	2,3%
transporturi	1,4%

Principalele firme norvegiene din România:

Vard Group, fost STX Europe, deține șantierele navale de la Brăila și Tulcea.
 Compania Orkla, produse alimentare.
 Alstom, aluminiu.
 Iceponav, proiectări și inginerie pentru construcții de nave.
 Computas, servicii informatice.
 Viacon Technologies, parte a grupului Safe Road.
 Moxy Trucks, șasiuri pentru camioane.
 Westhouse Group, imobiliare.
 Visma Software, tehnologia informației.
 STX RO Electro, componente electrice.
 Parat Group, soluții pentru încălzire.
 Nyborg Marine Equipment AS, instalații mecanice navale.
 Bloom A.S., cadastru.
 Nexi Property & Building, imobiliare.
 EFD ASA, aparatură pentru încălzit.
 Jacobsen Electro, aparatură electronică
 Ensyro SRL, echipamente electromecanice.
 Deno Ingredients SRL, produse alimentare.

Structura exporturilor

Un număr de 7 grupe de produse concentrează 98,49% din exporturile românești în Norvegia, iar 7 grupe de produse la import reprezintă 97,67% din importurile României din Norvegia.

Piața norvegiană este destul de restrictivă la importuri, făcând foarte dificilă diversificarea exporturilor românești. Pentru sectorul produselor agricole și agroindustriale se aplică politici comerciale speciale, cum sunt barierele tarifare și netarifare (contingente, restricții sezoniere etc.) care descurajează importul acestora. Sectorul industrial este dominat de industria energetică regenerabilă (hidro, solară și eoliană), petrol și gaze (tehnologia cea mai avansată din lume în explorările și exploatarea maritime), mediu (în special captarea și depozitarea dioxidului de carbon), telecomunicații și IT și construcția de nave, unde produsele românești își găsesc greu nișe, fiind în concurență cu firme recunoscute internațional și selectate preferențial de beneficiarii norvegieni. Avantajul este însă, tendința unor mari companii de a transfera producția proprie către state cu forța de muncă mai ieftină, dar cu pregătire și experiență tehnică, astfel încât în relația cu Norvegia este mai eficace atragerea investitorilor din sectoarele menționate.

Semnarea Memorandum-ului Bilateral dintre România și Norvegia la 21 martie 2012, cu privire la noul mecanism Economico-Financiar, din cadrul programului de Granturi pe care Norvegia și statele SEE le acordă României (306 milioane Euro), constituie un factor important în ceea ce privește accesibilitatea pe piața Norvegiei, în condițiile în care proiectele pe care România le va promova vor fi în domeniul energiilor regenerabile, exploatarea petrolului și gazelor, protecția mediului și prevenirea schimbărilor climatice.

Programul privind acest nou ciclu al granturilor SEE și norvegiene a început să se deruleze în perioada 2012-2015 și sprijină proiecte în domeniile protecției mediului, gestionarea schimbărilor climatice, energia regenerabilă, inovare, proiecte privind societatea civilă, resurse umane și dialog tripartit, justiție și afaceri interne.

În anul 2010, pe 23 aprilie, la inițiativa reprezentantului BPCE Oslo, a fost inaugurată la Oslo Camera de Comerț și Industrie Bilaterală Norvegiano-Română, care numără în prezent 74 de membri.

Cultura afacerilor în Norvegia

Uzante comerciale utile

În Norvegia nu există prevederi referitoare la alegerea canalului de desfacere. Exportul de mărfuri se poate efectua fie către o firmă importatoare, fie către utilizator/beneficiar, fie direct, fie prin comisionar/agent, pe baza de comision. Alegerea unei căi sau a alteia depinde, în general, de felul și caracterul mărfii.

Exportatorul străin trebuie să examineze, de la caz la caz, ce canale de distribuție corespund produselor și scopului său. Din acest punct de vedere, se face deosebire între căile indirecte de desfacere a mărfurilor (import în scopul revânzării către comercianți cu amănuntul) și cele directe (import pentru uzul propriu sau pentru vânzare către consumatorul final). Este oportun ca ofertantul străin să realizeze relații comerciale de durată cu un importator norvegian calificat și competent. Firmele specializate de import, precum și firmele de comerț en gross sau cu amănuntul care realizează direct importuri cunosc legislația norvegiană de import și indică furnizorilor străini normele și reglementările care trebuie să fie respectate. Oferta mare de mărfuri și concurența dură fac necesare o pregătire serioasă a noilor afaceri. Din acest proces fac parte cercetarea de piață și alegerea corectă a partenerilor.

Deși în Norvegia limba de circulație internațională folosită este engleza, limba norvegiană este prezentă cu preponderență pentru: etichetarea și standardizarea mărfurilor, realizarea reclamelor (presă, radio, TV); în sistemul bancar; în sistemul de facturare a mărfurilor și serviciilor; pentru realizarea majorității site-urilor de prezentare a firmelor și instituțiilor (multe din acestea neavând traduceri în limba engleză); în telefonia fixă și mobilă pentru sistemul de robot telefonic ("answering machine"); pentru prezentarea oportunităților de afaceri pe site-urile instituțiilor specializate, în presa scrisă și audio-vizuală (nu există ziare sau emisiuni radio-TV în altă limbă de circulație internațională, decât anumite emisiuni dedicate special minorităților naționale) etc. În comerțul exterior este folosită limba engleză, iar prezentarea cererilor de ofertă străine către firmele și instituțiile norvegiene specializate (Camere de Comerț, Consiliul Norvegian pentru Comerț, Asociațiile Patronale și Profesionale etc.) se poate face în limba engleză.

Comercializarea băuturilor alcoolice

Aceasta se realizează numai prin magazinele Vinmonopolet și este permisă numai pentru acele sorturi listate anual în cataloagele firmei, listare asigurată de parcurgerea unui proces de testare și acceptare, suportat de agenții norvegieni importatori. <http://www.vinmonopolet.no>. Un segment de cca. 22% din piață este acoperit de restaurante, baruri și hoteluri, care ies din controlul Vinmonopolet prin preluarea băuturilor direct de la importatori, și nu prin magazinele statului.

Regimul de vize

Începând cu 01.01.2002, cetățenii români care călătoresc în spațiul Schengen pentru o durată de ședere de maxim 90 de zile calendaristice/semestru (calculate de la data primei intrări în spațiul Schengen) nu mai au nevoie de viză de intrare. Acest lucru este cunoscut cu siguranță de toți cei interesați. Informații detaliate în această privință oferă site-ul MAE România: <http://www.mae.ro>.

Permisul de muncă

Străinii care doresc să muncească în Norvegia trebuie să dețină un permis de muncă, care se obține prin intermediul ambasadelor Norvegiei din străinătate. Conform Acordului privind Spațiul Economic European, semnat de Norvegia cu UE, locurile de muncă vacante trebuie mai întâi scoase la concurs, inclusiv prin anunțarea lor în presa locală, și numai în cazul în care aceste posturi nu se ocupă prioritar (fără ca acest lucru să fie recunoscut oficial), de cetățenii norvegieni, firmele și instituțiile norvegiene pot angaja personal din străinătate. Excepțiile de la această regulă

se fac numai în cazul unor acorduri specializate pe care Norvegia le-a semnat cu foarte puține state, pentru anumite sectoare din economie în care Norvegia are deficit de forță de muncă (ex.: sănătate)(www.arbeidstilsynet.no/om/engelsk.html).

Pentru cetățenii români, începând cu 15 iunie 2012, nu mai este nevoie de permis de muncă pentru a putea să lucreze în Norvegia. Parlamentul Norvegian a adoptat pe 15 iunie, o decizie prin care cetățenii romani au acces pe piața de muncă a Norvegiei la fel ca toți ceilalți cetățeni din statele membre ale Spațiului Economic European.

Comunitatea română din Regatul Norvegiei

Comunitatea românească din Regatul Norvegiei este estimată la peste 10.000 persoane. Deși puțin numeroasă, diaspora română este bine integrată în mediul norvegian și este reprezentativă pentru toate categoriile socio-profesionale, urmărind păstrarea identității naționale, a tradițiilor, culturii și limbii române. Românii stabiliți în decursul anilor în Norvegia sunt dispersați pe întreg teritoriul țării, inclusiv în zonele de nord. Există o concentrare mai mare a comunității românești în capitala Oslo și în împrejurimile ei, precum și în localitățile Bergen, Ålesund, Stavanger, Toensberg, Drammen și Trondheim.

Regimul pentru import bunuri personale

În principiu, regulile nu sunt mult diferite comparativ cu cele valabile în restul statelor asociate sau membre ale Acordului Spațiului Schengen. Se acordă o atenție deosebită băuturilor alcoolice (spirtoase) și tutunului sau produselor din tutun. Cotele admise pentru a fi introduse în Norvegia de cetățenii străini sau norvegieni sunt de 2 litri de băuturi alcoolice și 200 țigarete/persoană adultă.

Regimul cadourilor protocolare

În Norvegia există același sistem ca în toate statele europene, cadourile protocolare fiind apreciate, dar în cantități rezonabile, acestea fiind declarate conducerii firmelor de stat sau private și instituțiilor de stat din care fac parte angajații respectivi, neefectuându-se favoruri în schimbul acestora.

Circulația pe drumurile publice

În Norvegia, conform legislației în vigoare, se circulă numai cu luminile de întâlnire ("fază scurtă") aprinse; în intersecții, precum și pe străzile principale unde nu sunt amplasate semne de circulație, funcționează regula priorității de dreapta; autovehicolul care pătrunde primul în sensul girator are prioritate față de toate celelalte. Parcarea autovehicolelor la o distanță mai mică de 5 m de intersecții, precum și pe benzile pentru pietoni, este interzisă. Totodată, se respectă semnele de circulație general valabile în Europa privind oprirea, staționarea și parcarea. Pentru încălcarea acestor reguli se aplică amenzi drastice, cuprinse între 600 și 7.800 NOK. La toate intrările din unele orașe (în special în Oslo) se plătește o taxă de intrare de 15 NOK, iar pe autostrăzi 20 NOK. Plata se poate efectua numai în coroane norvegiene (NOK).

Targuri și expoziții.

Cele mai importante târguri organizate în Norvegia și care prezintă interes pentru România sunt:

- ✓ „NOR-SHIPPING” (dedicat industriei navale), bianual.
 - ✓ „ONS” (Offshore Northern Seas) - industria surselor de energie conventionale și regenerabile; dedicat și echipamentelor din industria petroliera și a gazelor. <http://www.ons.no>,
 - REISELIV” (Norway International Tourism and Travel Trade Fair) - anual.
- De asemenea, în Norvegia se mai desfășoară o serie de târguri bianuale de mobila, decoratiuni, construcții, confecții, încălțăminte și industrie extractivă, de importanță mai redusă, dedicate prioritar țărilor nordice, dar care pot fi deosebit de importante pentru promovarea produselor românești pe întreaga piață Scandinavă.

Detalii suplimentare despre târgurile și expozițiile organizate în Norvegia se pot obține accesând prin internet pagina: <http://www.messe.no>

Sarbatori legale

- ✓ 01 Ianuarie - Anul Nou; Paștele;
- ✓ 01 Mai - Ziua Internațională a Muncii;
- ✓ 17 Mai - Ziua Națională;
- ✓ 25 Decembrie - Crăciunul.

Particularități

Fondul National de Pensii norvegian, fond de investitii care dispune de mari posibilități financiare, poate juca un rol important în ceea ce privește plasamentele financiare pe alte piețe ale Norvegiei. Întâlnirile și discuțiile purtate de reprezentanții conducerii Ministerului Economiei, și cei ai Ambasadei României la Oslo, cu reprezentanții Ministrului Comerțului și Industriei norvegian și cu cei ai Fondului National de Pensii, au făcut ca această instituție să investească în diferite societăți și pe piața de capital românească, începând cu anul 2013. Trebuie avute în vedere câteva elemente privind parteneriatele bilaterale: Norvegia acorda un rol preponderent noului Acord bilateral, care a fost semnat în 21 martie 2012 referitor la noul mecanism financiar. Datorită atractivității pe care o reprezintă piețele din China, India, Brazilia și alte state din Asia și America Latină, în ultimii doi ani se înregistrează o concentrare a companiilor norvegiene către aceste zone. De precizat că și Guvernul condus de Jens Stoltenberg a sprijinit și a promovat această tendință în ultimii 8 ani când s-a aflat la guvernare și, probabil, noua coalitie de dreapta care a câștigat alegerile parlamentare din 9 septembrie 2013, condusă de Erna Solberg, continuă aceeași politică în ceea ce privește noii parteneri economici și comerciali.

Se impune o intensificare a eforturilor pentru desființarea restricțiilor de a pătrunde pe piața norvegiană a produselor agricole și a produselor alimentare procesate și semiprosesate. Un element care trebuie luat în calcul este ridicarea restricțiilor privind forța de muncă din România, începând cu luna iunie 2012.

Fidelitatea exagerată a populației autohtone pentru toate produsele norvegiene, indiferent de nivelul prețurilor de vânzare, este un alt aspect de care trebuie ținut seama este faptul că autoritățile impun standarde și norme pentru produsele alimentare, stabilind adeseori anumite detalii tehnice specifice.

Existența monopolului statului în domeniul băuturilor alcoolice și a protecționismului privind produsele agricole și mărfurile alimentare.

Media salarială lunară a unui angajat la stat este de peste 35.200 de coroane (aproximativ 4.512 euro) la nivelul pozițiilor de execuție, respectiv de peste 65.200 de coroane (aproximativ 8.358 euro), la nivelul pozițiilor de decizie (directori și șefi executivi). La nivelul companiilor private, de cele mai multe ori, nivelurile de salarizare sunt cu mult mai mari. An de an, în urma negocierilor salariale, nivelul acestora crește cu câte 2-3,6%. Nivelul ridicat al salariilor, vânzarea cu amănuntul și numărul important al rețelelor de magazine, cărora li se impun indirect respectarea unor reguli ce vizează protecționismul pentru mărfurile autohtone, fac ca pătrunderea produselor din alte țări pe această piață să fie deosebit de dificilă.

Există o încredere foarte mare, exagerată chiar, în mărfurile autohtone. Populația achiziționează preponderent mărfuri produse în Norvegia, respectându-se politica de monopol și de protecționism a guvernului.

Populația activă este bine pregătită din punct de vedere profesional, dar deosebit de selectivă în ceea ce privește condițiile de muncă. Forța de muncă provine din Norvegia, dar și din țările Scandinave (preponderent, conform unui acord tacit al angajatorilor, exceptând anumite meserii deficitare: informaticieni, petroliști, constructori): Suedia, Finlanda și Danemarca, datorită salariilor mai mari oferite de angajatorii norvegieni. Neaderarea la Uniunea Europeană și intenția declarată a Guvernului Norvegiei, ca și majorității populației acestei țări, de nu deveni membră a U.E., reprezintă o adevărată marotă a politicii acestei țări, care consideră că resursele de petrol și gaze le permit să adopte o atitudine de relativă independență față de Piața Uniunii Europene, de care, în același timp, recunosc că depind în mare măsură.

Misiuni ale României în Norvegia:

AMBASADA ROMANIEI

Adresa: Oscars Gate 51, 0244 Oslo, Norway

Tel. 0047-22-441512 / 561237; Fax 0047-22-431674

E-mail: embassy@romanianembassy.no;

Web-site: www.romanianembassy.no

Biroul Consilierului Economic

Cezar Armeanu, ministru consilier

E-mail: economic@romanianembassy.no

Tel/fax: 0047 22 551 987

Coordonate utile:

Informații despre guvern și ministere pot fi obținute accesând website-ul oficial al Guvernului.

<http://www.odin.dep.no>

Banca Centrală a Norvegiei (Norges Bank)

<http://www.norges-bank.no/>

Norway Trade Fairs

<http://www.messe.no>

Norwegian Directorate of Customs and Excise

<http://www.toll.no>

Statistics Norway

<http://www.ssb.no>

The Enterprise and Entrepreneur Portal

<http://www.bedin.no>

Ministry of Trade and Industry

<http://www.nhd.dep.no>

Norwegian Labor Inspection Authority

www.arbeidstilsynet.no/om/engelsk.html

Ministry of Foreign Affairs

<http://www.odin.dep.no/ud/engelsk/index-b-n-a.html>

Ministry of Petroleum and Energy

<http://odin.dep.no/oed/english/bn.html>

Instituții unde se pot transmite ofertele firmelor românești pentru a fi retransmise firmelor norvegiene

Oslo Chamber of Commerce

P.O. Box 2874 Solli, N-0230 Oslo, Norway Tel: 0047 22 55 74 00; Fax:0047 22 55 89 53; Email: mail@chamber.no; Website: <http://www.chamber.no>

Bergen Chamber of Commerce

<http://www.bergen-chamber.no>

Stavanger Chamber of Commerce

<http://www.stavanger-chamber.no>

Trondheim Chamber of Commerce

<http://www.trondheim-chamber.no>

Tromso Chamber of Commerce

<http://www.tromso-chamber.no>

The AgderLink Project focuses on increased international trade and cooperation for enterprises in Vest-Agder County

<http://www.agderlink.com/>

The Haram Link Project focuses on increased international trade and cooperation for enterprises in Haram municipality

<http://haramlink.com/>

Import and Export - Agents Association

Drammensveien 30, 0255 Oslo, Norway; Adresa postala: Postboks 2302 Solli, 0201 Oslo, Norway; Tel: 0047 22 54 17 00; Fax:0047 22 56 17 00;Fax: 0047 22 561700;E-mail: h.thrap-meyer@hsh-org.no ;Web site:

<http://www.agentforeningen.com>

NHO - Confederation of Norwegian Business and Industry (confederația tuturor organizațiilor patronale din Norvegia)

P.O. Box 5250 Majorstua, 0303 OSLO, Norway; Tel: 0047 23 08 80 00; Fax: 0047 23 08 80 01;E-mail: firmapost@nho.no ;Web site: <http://www.nho.no>

INTSOK (the Norwegian Oil and Gas Partners) - firme din industria de gaz și petrol

<http://www.intsok.no/home/index.html>

Norwegian Shipowners' Association - firme de shipping

<http://www.rederi.no/forside.asp>

Norwegian Seafood Export Council (aici puteți accesa coordonatele producătorilor și exportatorilor norvegieni de peste și fructe de mare, plus informații despre industria piscicolă din Norvegia)

<http://www.seafood.no/worldwide>

Alte coordonate utile:

Norwegian Yellow Pages

<http://www.gulesider.no>

Norsk Firmainformasjon

<http://www.firmainfo.com>

Oslo Promotion

<http://www.oslopro.no>

Vinmonopolet A.S.

Dronning Mauds Gate 1, 0125 Oslo, Norway;Tel: 0047-22-015000; Fax: 0047-22-015009;Website: <http://www.vinmonopolet.no>

Norwegian Tourist Board (Agenția Norvegiană de Turism)

P.O. Box 2893 Solli; N-0230 Oslo, Norway;Tel: +47 22 92 52 00; Fax: +47 22 56 05 05;E-mail: norway@ntr.no ;Web site: <http://www.ntr.no>

The Norwegian Tourist Guide

<http://www.tourist.no>
<http://www.visitnorway.com/>

Bronnoysund Register Center Register Authority and Source of Information

<http://www.brreg.no>

Norwegian Tax Authorities (Skatteetaten)

<http://www.skatteetaten.no>

Public Sector Information

<http://www.norge.no>

Lovdata - legal documents and info

<http://www.lovdata.no>

Oslo Stock Exchange

<http://www.ose.no>

Standardisation in Norway

<http://www.standard.no>

First Business in Norway

<http://www.firstbusiness.net>

Federation of Norwegian Commercial and Service Enterprises, HSH (Handels- og Servicenaringens Hovedorganisasjon) is Norway's leading organisation for employers in the trade and services sector.

<http://www.hsh-org.no>

Eksportfinans	http://www.eksportfinans.no
Nordic Investment Bank	http://www.nib.int/en/index.html
The Norwegian Guarantee Institute for Export Credits (GIEK)	http://www.giek.no
European Economic Agreement (Acordul privind Spațiul Economic European)	http://secretariat.efta.int/euroeco/
Research Council of Norway	http://www.forskningsradet.no/english/
Immigrating to Norway	http://www.udi.no
Oslo Business Region	http://www.oslobusiness.no/
The Oslo Research Park	http://www.forskningsparken.no/language/english/index.html
SIVA - The Industrial Development Corporation of Norway (State owned, independently operated – dezvoltă parcuri industriale)	http://www.siva.no
Universal Currency Converter	http://www.xe.net/ucc/full.shtml
The Official Guide to Oslo	http://www.virtualoslo.com/
European Free Trade Association (Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland)	http://www.efta.int
Aetat (Labour Market Administration)	http://www.aetat.no
Den Norske Bank	http://www.dnb.no
Nordea Bank	http://www.nordea.no
Wiersholm, Mellbye & Bech, advokat firma AS - firmă de avocatură	http://www.wiersholm.no/ P.O. Box 1400, Vika N-0115 Oslo, Norway; Telephone +47 210 210 00.
Norwegian Environmental Assistance	http://environment.norad.no/
Norwegian Railways	http://www.nsb.no
Oslo Airport (Oslo Lufthavn AS)	http://www.osl.no/english/